

Вифлиєм - Дім хліба - о. д-р. Габріель Аморт

Categories : [Варто прочитати](#)

Date : 07/01/2016

"Тими днями вийшов наказ від кесаря Авґуста переписати всю землю" - таким способом св. Лука (Лк. 2,1) вводить нас у велику подію народження. Бог використовує другорядні справи, щоб здійснити Свої плани. Пророк Михей заповів, що Месія народиться у Вифлеємі (див. Мих. 5, 1). А Господь використав обставини перепису населення, щоб Ісус народився саме там.

Вифлеєм, що значить "дім хліба" (зауважмо, вже відразу це посилання на євхаристійний знак), в ті часи був невеличкою місцевістю, розташованою за сім кілометрів від Єрусалима. Неодноразово зустрічаємо в Біблії згадки про Вифлеєм. Звідти вирушила Ноемі з двома своїми одруженими синами, котрі померли, не залишивши нащадків. Тоді Ноемі повернулася в рідний дім у супроводі однієї зі своїх невісток, моавитянки Рут. Біблійна оповідь, що міститься в Книзі, назва котрої походить від імені хороброї моавитянки, описує нам подиву гідне рішення тієї чужоземки. Коли Ноемі попросила Рут, щоб та повернулася до свого дому як друга невістка, Рут зробила важливий та довірливий вибір: "Твій народ буде моїм народом, і твій Бог моїм Богом" (Рт. 1, 16). Потім вийшла заміж за Бооза і заслужила можливість стати частиною роду Месії, ставши прабабцею Давида. Саме у Вифлеємі Давид був помазаний на царя пророком Самуїлом у присутності своїх братів, ще за володарювання і царя Саула.

Це великі події для такої малої місцевості. Однак найбільшою подією, яка прославить Вифлеєм на цілий світ, буде народження Ісуса.

Під час перепису населення Марія товаришувала Йосифові. Жінки не були зобов'язаними записуватися. Проте, ймовірно, Йосиф не бажав покидати Марію напередодні пологів або бажав записати до членів роду Давида, щоб і Дитина також повністю належала цьому роду.

"Не було для них місця в господі...". Очевидно тимчасовий вибір батьків, попри все, був більш відповідним, якщо зважати на стан Марії. Звісно, родичі, такі гостинні в євреїв, прийняли би їх з відкритим серцем. Однак їхні домівки, зазвичай, мали лише одну кімнату, де ввечері розкладали килими, на яких всі разом спали. Для жінки, що мала народжувати, це не був належний вихід. Правда, в місцях, де зупинялися каравани, були окремі кімнати, але за них треба було багато заплатити, відтак ними не могли скористатися бідні люди. Можна також було сховатися під вхідним навісом разом з усіма, але й таке вирішення не було задовільним. У такій ситуації найліпшим був грот,

розташований на узбіччі, який служив за сховок пастухам та тваринам. Це був рятівний засіб, убогий, але й водночас непомітний та спокійний. І саме там народився Ісус - сьогодні ми б сказали, що це були барачні умови. Та скільки природної величі було у цьому місці! Ще й сьогодні, поглядаючи на місто Вифлеєм з "Поля Пастухів" (особливо при заході сонця або вночі), нас захоплює пейзаж долини, рослинність і чисте небо. І саме в такому місці Ісуса прийняли Два найчистіші в світі Серця. Візантіїці висловлюють це все у прекрасній молитві про народження Бога: "Чим Тобі, Христе, віддячимо за те, що Ти задля нас з'явився на землі як людина? Кожне бо створіння, що через Тебе постало, воздає Тобі подяку: ангели - спів, небо - зорю, мудреці - дари, пастухи - сповіщення чуда, земля — вертеп, пустеля - ясла. А ми даємо Тобі за матір Діву Марію".

Св. Франциск з Асиза, який відзначався великою вразливістю, забажав відтворити сцену Різдва, Так поширилася традиція робити ясла, якими милуємося у дні Різдва Христового в церквах, помешканнях, а часто також на площах, вулицях та вітринах крамниць. А посеред клопотів, які нам докучають, ми з довірою повторюємо слова пророка Ісаї: "Бо хлоп'ятко нам народилося, сина нам дано!" (Іс. 9. 5),

У дні Різдва Христового більш ніж будь-коли Марія сяє у Своїй найвищій славі як Матір Бога. Ми повинні добре усвідомити цей чудесний титул. Нідє в Євангелії ми не зустрінемо цієї назви, проте часто Марію називають Матір'ю Ісуса, і також конкретно сказано, що Ісус є Богом. І тому, коли перші християнські письменники використали термін Theotokos ("Та, яка народила Бога"), то не зустріли жодного спротиву. У пізніший період лише Патріарх Константинополя Несторій та його прихильники виступили проти цього титулу, бо вчинили серйозну христологічну помилку: вони вважали, що в Ісусові є дві особи, одна Божа й одна людська, отож Марія була матір'ю лише людської особи Христа, тобто матір'ю людини. Ці твердження викликали полеміку, яку вирішили під час Собору в Ефесі у 431 році. На Соборі було сформульовано, що Ісус є однією особою - особою Слова, Котре, вполчуючись у Марії, долучило до Божої природи людську природу. Отже, Марія є справжньою Матір'ю Бога, бо Її Син є істинним Богом.

Щоб не помилитися, важливо добре зрозуміти цю правду. Ніхто не бажав зробити з Марії богиню: Вона, як і ми, завжди була смиренним створінням, яке потребувало відкуплення в Христі.

Так само й титул "Богородиця" не значить, що Бог потребував матері, яка би передала Йому Божественність. Титул "Мати Божа" є христологічним й означає, що Ісус, народжений з Марії, є справжнім Богом. Цей титул стверджує, що Ісус є Богом від першої миті Свого зачаття. Марія істинно є матір'ю Сина, котрий є Богом. Ось чому ми слушно називаємо Її Матір'ю Бога.

Для нас, католиків, ці поняття очевидні. Проте ми повинні вміти їх належно виражати, щоб відповідати на ймовірні сумніви. Додаймо, що православні та протестанти також не заперечують цих двох великих марійських догматів, сформульованих уже в древності, ще перед великою схизмою: Марія є Матір'ю Бога і Марія є завжди Діва. Труднощі, особливо в деяких протестантських конфесіях, виникають з двома марійськими догматами, проголошеними в новітні часи: про Непорочне Зачаття й Успіння. Стосовно двох останніх правд у різних протестантських церквах існують діаметрально протилежні позиції, тому різні конфесії пропонують їх як можливі правди: в них можна вірити або ні.

Про Марію: Без сумніву день народження Ісуса був одним з найрадісніших днів у її житті, тому Вона не відчула так сильно труднощів тимчасових незручностей. Велич Марії, Матері Бога, ні в чому не применшила її покори, Вона постійно приписувала все безкорисному дарові Бога. І саме завдяки цьому, у Своїй материнській урочистості, Марія дає Себе нам більше ніж у будь-якому іншому моменті.

Про нас: Розважмо про радість Різдва Христового в релігійному аспекті: подякуймо Отцю, величаймо Сина, відкриймося натхненню Духа Святого. Можемо поміркувати над тим, яке наше прийняття Бога, котрий стає людиною. Важливо вміти побачити покору в Його приході та зрозуміти, що прийшов, щоб спасати і відкупити всіх людей - і нас також. Коли Христос повернеться в сяйві слави, тоді прийде суди, ти і дати кожному те, на що заслужив. Довірмося Матері Божій, щоб усе більше дозволяла нам пізнати Сина Бога і Свого Сина.